

- » Gi rask respons på artikler gjennom artikkelens kommentarfelt på *tidsskriftet.no*. Respons som er postet innen én måned etter at artikkelen er publisert, vurderes for publisering som Brev til redaktøren i papirutgaven. Redaksjonen forbeholder seg retten til å foreta redaksjonelle endringer. Forfattere av vitenskapelige artikler har tilsvarsrett, jf. Vancouver-gruppens regler.

Nyreligiøsiteten og det magiske

I en leder i Tidsskriftet nr. 19/2013 beskriver Eivind Meland en eksistensiell side ved det senmoderne mennesket: hangen til alternative livssyn (1). Det går tilsynelatende ikke an å forene oppfatningen av eget selv med utenverdenens uten at resultatet blir de fenomenene som forfatteren påpeker, symptomer i tiden. Det er ikke mulig på forhånd å vite hva som ligger bak et symptom.

I denne sammenhengen er det eksistensielle spørsmålet, som ikke kan stilles

i bero, «Hvem er jeg?». Haugsgjerd mente at det på et slikt spørsmål finnes et svar, nemlig at jeg som menneske ønsker meg mer enn jeg kan få, og engster meg fordi jeg vet jeg skal dø. Den som ikke kan stå i en slik selvoppfatning, benekter realitetene (2).

Menneskets visshet om og angst for døden som realitet, og som motpol til gleden ved å være til, kan bli drivkraften via kjente psykiske prosesser og mekanismer. På denne bakgrunnen kan nyreligiøsiteten representere et dyptfølt behov hos mennesket til å forklare «det magiske» ved alt værende, ved all eksistens!

Dag Pedersen

d-p2@online.no

Dag Pedersen (f. 1948) er pensjonert lege. Ingen oppgitte interessekonflikter.

Litteratur

1. Meland E. Nyreligiøsiteten som utfordring. Tidsskr Nor Legeforen 2013; 133: 2023.
2. Haugsgjerd S. Lidelsens karakter i ny psykiatri. Oslo: Pax forlag, 1990.

Dette er en redigert versjon av debatten, publisert på nett 27.10.2013. <http://tidsskriftet.no/article/3074236/>

E. Meland svarer:

Jeg takker Dag Pedersen for utfyllende kommentarer til min lederartikkel. Han påpeker det allmennmenneskelige i de eksistensielle utfordringene vi står overfor i møte med livets gåte. Han peker på det truende i møtet med døden. På samme måte er livets gave og livets kilde ufattelig for oss.

Jeg er interessert i hvordan medisinen skal møte nyreligiøsiteten som utfordring. Men jeg er også interessert i hvordan allmenn religiøsitet kan være en mulighet for medisinen (1). Det fortøner seg for meg som uholdbart at vi tilbyr medisinsk teknologi i stadig større omfang som surrogat for trygghet og tillit til livet. Jeg ser en mulighet for at sekulære humanister og troende kan finne sammen i ydmyk takknemlighet og tillit til livet. Det må være rom for å fremme en slik tillit til livet også i våre pasientmøter. I det minste må vi være ærlige: Medisinsk teknologi kan ikke gi oss garantier mot død og sykdom. Kan vi med større frimodighet gjøre oppmerksom på at forsoning og takknemlighet er helsefremmende?

Eivind Meland

eivind.meland@igs.uib.no

Eivind Meland (f. 1950) er professor og fastlege ved Olsvik legesenter, Bergen. Ingen oppgitte interessekonflikter.

Litteratur

1. Meland E. Det hellige som kilde til helse. Stavanger: Eide forlag, 2012.

Dette er en revidert versjon av debatten, publisert på nett 7.11.2013. <http://tidsskriftet.no/article/3074236/>